

<< Palūdzu viņus, lai smēķē otrā pusē – pie loga (jo viņiem ir gan izeja uz balkona pusi, gan pretējā pusē logs), vai arī tad, kad mana balkona durvis ir ciet, to viņi labi redz. Diemžēl cilvēkiem šo lūgumu ņemt vērā izrādījās pārāk grūti, bet policiju saukt nav jēgas – tā kaut ko dara tikai tad, ja pie rokas pieķer. Atliek vien rēķināties, ka blakus dzīvo cilvēki, kuri ar galvu nedraudzējas. Var jau izdomāt visādas riebeklības, lai kaimiņiem vispār uz balkona negribētos iet, taču karš ar blakus dzīvojošajiem diez vai ir jaukāks eksistences veids.”

“Viens otram seņā dūmus nepūš”

Evija Zemele, kas apsaimnieko ievērojamu skaitu dzīvojamo māju Liepājā, stāsta, ka pēdējā laikā cilvēki par smēķējošiem kaimiņiem sūdzoties maz, arī paši smēķētāji no balkoniem izsmēķus lejup nemetot diži daudz. “Protams, ir gadījumi, kad tas raisa nepatiku vai domstarpības, tomēr lielākoties māju iedzīvotāji paši tiek galā ar tādām situācijām,” novēroja E. Zemele. Turklāt viņa maniūsi, ka smēķētāju skaits kopumā krietni sarucis. “Liekas arī, ka smēķētāji pa galvas tiesu gudrībā pieauguši, lai gan, sniega segai nokūstot, joprojām atklājas izsmēķi, serpentīni, konfekšu papīri. Bez tā nu nekādi, tāpēc jau pavasarī parasti ir tā lielā tīrīšana. Kopumā mūsu mājās ļaudis sadzīvo un viens otram seņā dūmus nepūš,” klāsta namu apsaimniekotāja.

Lai pārliecinātos, vai tiešām mūsdienu smēķētāji kļuvuši atbildīgāki, aprunājāmies ar sētnieku Dzintaru. Darba gaitās viņš novērojis, ka tas ļoti atkarīgs no konkrētā rajona. “Šobrīd mans objekts ir Klaipeņas ielas nami, kur šādu nekārtību principā nav. Ļoti reti kāds izsmēķis tiek nepārdomāti izmests. Iedzīvotāji ir

atbildīgi, tīrīgi, paši rūpējas par to, lai būtu apzaļumots, puķes sastādītas. Esmu strādājis arī “Laumas” rajonā, un tur kārtība atsevišķās mājās ir pavisam cita. Redziet, kā tas ir; viens ir, kādi cilvēki tur dzīvo, otrs – kāda ir apkārtējā vide. Nomaļākās vietās un sētās biežāk kāda pulcēšanās, pasēdēšana, līdz ar to grūžu vairāk. Tāpat ir cilvēki, kuri vienkārši nav paraduši vākt aiz sevis, jo pieaugušā vecumā dzīvo ar vecākiem, vecvecākiem. O. Kalpaka ielā gan cilvēki seko līdzīgai kārtībai, pat uzpasē, lai sētnieks nezāles starp flīzēm izravētu, kur nu vēl lai paši grūžotu,” novērojumos dalās sētnieks. Stāsta, ka agrāk “Laumas” rajonā mēģinājis izlikt nelielus spainītus ap māju, lai smēķētāji varētu tos izmantot kā atkritumu tvertnes, tomēr ne vienmēr tie tikuši izmantoti godprātīgi. “Iznāk no dzīvokļa ar atkritumu maisiņu un nemaz līdz konteineram neaiznes, iemet tajā pašā spainītī, un viss – tur ir pilns. Sanāk vairāk sliktuma nekā labuma,” saka Dzintars.

Vispirms aizrādi, tad fotogrāfē

Liepājas Pašvaldības policija sūdzības par kaimiņiem smēķētājiem saņēmusi gan izsaukumos, gan iesniegumos. “Šī gada laikā, balstoties uz iedzīvotāju iesniegumiem, esam uzsākuši deviņus administratīvā pārkāpuma procesus. Ja fiksēts gadījums, ka persona smēķē uz balkona vai lodžijas, ir jāliek tai saprast, ka tādas darbības traucē, respektīvi, jāaizrāda. Pēc tam, lai Pašvaldības policija varētu rīkoties likumā paredzētajā kārtībā, nepieciešami pierādījumi (foto, video vai liecinieki) un iesniegums. Mūsu pieredze rāda, ka, saņemot sodu, pārkāpumi vairs neatkārtojas. Ja ir visi nepieciešamie materiāli, saukt personu pie atbildības izdodas veiksmīgi,” stāsta Liepājas Pašvaldības polici-

jas pārstāve Elva Lubāne.

Likums neaizliedz smēķēt dzīvokļos, taču policijas pārstāve norāda – tas nemaina faktu, ka pīpēšana mājoklī ir bīstama, jo rada augstu ugunsgrēka risku. “Personām smēķējot dzīvoklī, dūmi pa ventilācijas šahtām nonāk citos dzīvokļos, taču noskaidrot, kurā dzīvoklī tiek smēķēti, ir sarežģīti. Līdz ar to palīdzēt vai ieteikt risinājumu ir ļoti grūti,” viņa atzīst.

Visbiežāk smēķēšanas pārkāpumi Liepājā fiksēti sabiedriskās vietās – parkos, autobusu pieturās, skolu un medicīnas iestāžu (sevišķi Liepājas Reģionālās slimnīcas) teritorijās. Kad likumsargi pīpētājiem vaicā, kāpēc šādi pārkāpj noteikumus, visbiežāk viņi skaidro, ka neesot par tiem zinājuši. Vēl pārkāpēji minot, ka nereti neatļautā vietā pīpējuši, jo blakus esošai atkritumu tvertnei ir izsmēķu nodalījums, kas liek nojaust, ka šeit smēķēt atļauts. “Taču autobusu pieturās cilvēki smēķē, jo uzskata, ka, ja viņš pieturvietā atrodas vienatnē, tad nevienu netraucē, vai, ja līst lietus, tad nevēlas ārā liedēties,” pastāsta E. Lubāne.

Kur tad dūmu pilsētā var uzvilkt, neriskējot saņemt sodu? Ārpus autobusu pieturvietu nojumēm vai ar nelielu distanci no tām, pārvietojoties pa ielu, speciāli ierīkotās smēķētavās u.c., uzskaita Liepājas Pašvaldības policijas pārstāve, piebilstot: “Te jāatceras, ka smēķēšana ietekmē arī blakus esošo cilvēku veselību, tāpēc jāievēro distance, lai neradītu draudus viņu veselībai.”

Viņa arī atgādina, ka Liepājā sabiedrības informēšanai izveidota interaktīva karte, kur redzami būtiskākie sabiedriskās kārtības noteikumi, arī vietas, kur aizliegts vai atļauts (ja citiem nav iebildumu) smēķēt. Karte kopš augusta integrēta lietotnē “Liepājas pilsēta”.

EKSPERTS

Bērniem dūmi nav jāelpo

DIENAS
TĒMA

Edgars Pohevičs, nesmēķē jau 20 gadus

Ņemot vērā to, ka dzīvoju privātmājā, kaimiņu smēķēšana mani absolūti netraucē un nesatrauc. Spēju gan iedomāties, cik traucējoši ir dzīvokļu mājās. Ja smēķē kaimiņš, kurš dzīvo stāvu zemāk, dzīvoklī nāk dūmi, savukārt, ja smēķē stāvu augstāk dzīvojošais, tavā balkonā birst pelni.

Pats personīgi to izjūtu kā traucējumu, ja, piemēram, smēķētāji ir pie lielveikalu ieejām, te gan ir būtiska atšķirība, vai eju viens vai kopā ar bērniem. Pēdējais satrauc visvairāk, jo kāpēc gan maniem bērniem būtu jāelpo dūmi?

Domājams, ka konfliktu starp smēķētājiem un nesmēķētājiem nebūtu, ja tiktu ievēroti visi noteikumi. Ja reiz ir noteikumi, ka smēķēt atļauts 10 metrus no ieejas, tad tie būtu jāievēro, tāpat kā nesmēķēt sabiedriskā transporta pieturās,

pludmalē un citās sabiedriskās vietās.

Kad pats esi smēķētājs, tev, protams, neliekas, ka tu kādam traucē, bet, kad atmet, pirmajā brīdī vēl patīk atrasties dūmos, taču vēlāk tev tas sāk traucēt, un beigu beigās kļūsti neitrāls. Vissvarīgāk būtu no smēķēšanas ietekmes pasargāt bērnus.

Ne mazāk svarīgi ir tas, kur nonāk izsmēķi. Pats esmu padomju laika bērns, kad īpaši netika piedomāts pie tā, kur tu nomet autobusa talonu vai ko citu. Jā, tagad mums ir grūzkastes visapkārt, tomēr sliktie ieradumi mainās ļoti lēni. Nereti izsmēķis lido grūzkastes virzienā pat nenodvēsts un kaut kur blakus arī nokrīt. Pa braucības mašīnas logiem met ārā izsmēķus.

Pats smēķēju laikā, kad “Quattro” paciņa maksāja 40 santīmus, tolaik vēl teica – redzēsiet, būs laiks, kad paciņa maksās 2 vai 3 latus. Šķita nereāli. Es gan neteiktu, ka smēķēšanu atmetu finansiālu apsvērumu, veselības vai kāda īpaša iemesla dēļ, vienkārši tai pazuda jēga. Jā, uzsmēķēt un iedzert kafiju tolaik bija absolūta bauda, tomēr tālāk to visu nevēlējos.

Cigarešu smēķētāju skaits šobrīd ir sarucis, tomēr kā fotogrāfs pasākumos esmu novērojis, ka lielākā daļa ir pārgājuši uz alternatīvām – Iqos, Salt. Tie dūmi nav tik kodīgi, pieļaujams, ka tas kaimiņiem rada mazāk bažu.

UZZIŅAI

AIZLIEGTS SMĒĶĒT:

- bērna un grūtnieces klātbūtnē;
- izglītības iestāžu, izglītības iestāžu dienesta viesnīcu un audzināšanas iestāžu telpās un šo iestāžu lietošanā esošajās teritorijās;
- ārstniecības iestāžu, sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju, ieslodzījuma vietu telpās un vietās, kurās tiek ievietotas un uzturas aizturētās personas, kā arī šo iestāžu teritorijās, izņemot vietas, kas speciāli ierādītas smēķēšanai.
- tuvāk par 10 metriem no ieejām ēkās vai būvēs (arī uz ārējām kāpnēm un lieveņiem), kur izvietotas valsts pārvaldes iestādes un kapitālsabiedrības, kurās vairāk nekā 50% kapitāla daļu (akciju) pieder publiskai personai. Šajās vietās izliek informatīvus uzrakstus vai simbolus par smēķēšanas aizliegumu;
- sabiedriskā transporta pieturvietu nojumēs un uz peroniem;

- daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kāpņu telpās, gaitenēs un citās koplietošanas telpās;
- uz daudzdzīvokļu dzīvojamo māju balkoniem un lodžijām, ja kāds no mājas iedzīvotājiem pret to pamatoti iebilst;
- darbavietās darba un koplietošanas telpās, izņemot telpu, kas speciāli ierādīta smēķēšanai;
- publiskās ēkās, būvēs un publiskās telpās. Šis aizliegums neattiecas uz publiskās ēkās esošajiem dzīvokļiem;
- sabiedrisko transportlīdzekļu, taksometru un tādu kuģu, kuri kā pakalpojumu īsteno pasažieru pārvadājumus, salonos, kabīnēs un kajītēs. Tālsatiksmes vilcienos un kuģos var būt atsevišķi vagoni vai kajītes, kas paredzēti smēķētājiem;
- sporta un citu publisku pasākumu laikā stadionos un citās norobežotās teritorijās, izņemot vietas, kas speciāli ierādītas smēķēšanai;
- bērnu atpūtas un rotaļu laukumos;

- valsts vai pašvaldību iestāžu īpašumā vai turējumā esošos transportlīdzekļos;
- parkos, skvēros un peldvietās, izņemot vietas, kas speciāli ierādītas smēķēšanai;
- kafejnīcās, restorānos un citās sabiedriskās ēdināšanas vietās, izņemot vasaras (āra) kafejnīcas, kurās atļauts smēķēt tikai vietās, kas speciāli ierādītas smēķēšanai;
- jebkurā citā šeit neminētā publiskā vietā citas personas klātbūtnē, ja šī persona pret to iebilst.
- Šogad no janvāra līdz septembrim Liepājā kopumā par smēķēšanas ierobežojumu pārkāpšanu uzskaitas 284 administratīvās lietvedības.
- Par šo pārkāpumu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 20 naudas soda vienībām (1 naudas soda vienība 5 eiro).

AVOTS: “TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU, AUGU SMĒĶĒŠANAS PRODUKTU, ELEKTRONISKO SMĒĶĒŠANAS IERĪCU UN TO ŠĶIDRUMU APRITES LIKUMS”; LIEPĀJAS PP